
Kyrkomötet Organisationsutskottets betänkande 2013:6

Kyrkofullmäktiges storlek

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2013:28 om uppföljning av beslut angående antalet ledamöter i kyrkofullmäktige.

Utskottet föreslår att kyrkomötet beslutar, med anledning av motion 2013:28, att uppdra till kyrkostyrelsen att inom ramen för en utvärdering av 2013 års kyrkoval göra en analys av och eventuellt föreslå ändringar när det gäller de förändrade kraven på minimiantalet fullmäktigeledamöter i församlingar och pastorat. Kyrkomötet föreslås avslå motion 2013:28.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:28 punkt 1.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:28 punkt 2.
3. Kyrkomötet beslutar, med anledning av motion 2013:28, att uppdra till kyrkostyrelsen att inom ramen för en utvärdering av 2013 års kyrkoval göra en analys av och eventuellt föreslå ändringar när det gäller de förändrade kraven på minimiantalet fullmäktigeledamöter i församlingar och pastorat.

Motionens förslag

Motion 2013:28 av Inger Gustafsson m.fl.

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att följa upp hur församlingar med högst 5 000 röstberättigade har kunnat tillsätta ledamöter och ersättare till kyrkofullmäktige efter valet 2013.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma med rapport till kyrkomötet 2014.

Bakgrund

Enligt 3 kap 5 § i kyrkoordningen gäller från och med den 1 januari 2014 att kyrkofullmäktige ska fastställa antalet ledamöter i fullmäktige till ett udda tal och till minst 15 ledamöter i församlingar med högst 5 000 röstberättigade, minst 25 ledamöter i församlingar med över 5 000 till och med 20 000 röstberättigade samt 35 ledamöter i församlingar med över 20 000 röstberättigade.

Antalet ersättare ska utgöra hälften av det antal platser som varje nomineringsgrupp får i fullmäktige. Om det då uppkommer ett decimaltal, avrundas detta till närmast högre hela tal. Det ska alltid utses minst två ersättare från varje nomineringsgrupp som har något mandat.

Tidigare har gällt att det ska vara 15 ledamöter i församlingar med högst 5 000 röstberättigade, 19 ledamöter i församlingar med över 5 000 till och med 10 000 röstberättigade samt 25 ledamöter i församlingar med över 10 000 röst-

berättigade. I samfällda kyrkofullmäktige har gällt att det ska vara 15 ledamöter i samfälligheter med högst 5 000 röstberättigade, 25 ledamöter i samfälligheter med över 5 000 till och med 20 000 röstberättigade,

35 ledamöter i samfälligheter med över 20 000 till och med 40 000 röstberättigade samt 45 ledamöter i samfälligheter med över 40 000 röstberättigade.

I specialmotiveringen till de föreslagna bestämmelserna i kyrkostyrelsens skrivelse (KsSKr 2012:5, Strukturfrågor, sid. 131) konstaterades att de minimala för antalet ledamöter som gällt för kyrkofullmäktige respektive samfällda kyrkofullmäktige skiljt sig åt. Kyrkostyrelsen konstaterade att det enligt de gällande bestämmelserna skulle finnas minst 45 ledamöter i samfällda kyrkofullmäktige i samfälligheter med över 40 000 röstberättigade. Enligt den föreslagna bestämmelsen skulle det minsta antalet ledamöter i de största församlingarna och pastoraten bli 35 ledamöter. Kyrkostyrelsen uttalade att minimiantalet justerades nedåt bl.a. med hänsyn till att det inte skulle finnas någon valkretsindelning vid framtida val till kyrkofullmäktige. När det finns en uppdelning på flera valkretsar krävs det, menade kyrkostyrelsen fler mandat för att även mindre nomineringsgrupper ska bli representerade och för att nå en rättvis fördelning av mandaten mellan nomineringsgrupperna när man ser på valresultatet i en samfällighet som helhet.

Någon särskild motivering till förändringen när det gäller församlingar med över 5 000 till och med 10 000 röstberättigade har inte getts vare sig i kyrkostyrelsens skrivelse (KsSKr 2012:5) eller i Strukturutredningens slutbetänkande Närhet och samverkan, SKU 2011:2.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar, med anledning av motion 2013:28, att uppdraga till kyrkomötet att inom ramen för en utvärdering av 2013 års kyrkoval göra en analys av och eventuellt föreslå ändringar när det gäller de förändrade kraven på minimiantalet fullmäktigeledamöter i församlingar och pastorat. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:28.

Utskottet konstaterar att det i församlingar med över 5 000 till och med 20 000 röstberättigade ska finnas minst 25 ledamöter i kyrkofullmäktige. Detta har inneburit en höjning av minimiantalet i förhållande till vad som tidigare gällde församlingar, det vill säga minst 19 ledamöter. I samfällda kyrkofullmäktige gällde dock redan tidigare att dessa samfälligheters kyrkofullmäktige skulle ha minst 25 ledamöter. Detta motiverades med att det skulle finnas tillräckligt med ledamöter för att garantera en representativitet från de församlingar som ingick i samfälligheten. Med nuvarande bestämmelser gäller samma regler om minimiantal ledamöter i församlingars såväl som pastorats kyrkofullmäktige.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att utfall och erfarenheter av de förändrade kraven på minimiantalet fullmäktigeledamöter i församlingar och pastorat bör analyseras. Motionärerna har exempelvis pekat på behovet att kartlägga om platser i kyrkofullmäktige eventuellt inte kunnat tillsättas. Kyrkostyrelsen bör även ges i uppdrag att eventuellt föreslå ändringar i kyrkoordningen som bedöms lämpliga.

Uppsala den 27 september 2013

På Organisationsutskottets vägnar

Torgny Larsson, ordförande

Per Westberg, sekreterare

Beslutande: Torgny Larsson, ordförande, Marta Axner, Anton Härder, Anna Brandoné, Kristina Lejdström, Olle Reichenberg, Ann-Britt Åsebol, Anders Björkman, Conny Tyrberg, Camilla Widepalm Heurén, Per Lindberg, Sofia Särdaqust, Peder Fohlin, Christer Kax Sundberg och Carin Åblad Lundström.

O 2013:6

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Aina Andersson, Micael Åsman, Sten-Arne Burman, Ingela Arheden, Bengt Kjellgren, Rolf Persson, Gudrun Carlsson, Sven-Erik Björklund, Per Ingvarsson, Marika Markovits, Ulla Littgren och Celina Falk.

Biskoparna Eva Brunne och Jan-Olof Johansson har deltagit i utskottets överläggningar.